

тъй като годишниятъ доходъ на стопанството е нѣщо несигурно и неустановено и се влияе отъ много причини: пазарната конюнктура, реколтата и пр.

При разглеждане на стопанството ние имахме предвидъ да установимъ неговата отдалеченостъ отъ най-близкия градъ и най-близкия пазаръ, тъй като това оказва влияние не само върху културното ниво на членовете на домакинството, но и върху разходите, които домакинството прави за доставката на едни или други продукти отъ пазара. Близките до пазара стопанства обикновено стопаниватъ по-интензивно, иматъ по-голѣмо опазаряване на произведениетъ продукти и, следователно, домакинствата имъ могатъ да правятъ и по-голѣми разходи за покупки отъ пазара.

Капиталътъ на стопанството, който опредѣля финансовата мощъ на домакинството, ние сме установили чрезъ анкета, първо, на притежаваната отъ членовете на домакинството земя: ниви, ливади, пасбища, зеленчукови градини, овощни градини, лозя, стопански дворъ и пр. Следъ това включихме стойността на трайните насаждения, домашните животни (работенъ добитъкъ, едъръ рогатъ млѣченъ добитъкъ, овце, свине, птици, пчели и др.), а също постройките, мъртвия инвентарь, покъщнината и спестяванията. Земята, постройките, мелиорациите, разните видове трайни насаждения и пр. сѫ оценени споредъ местните цени презъ анкетната година.

Въ земята, притежавана отъ членовете на домакинството, е включена не само земята, притежавана отъ главата на домакинството, напр. съпругътъ, но и тази, притежавана отъ неговите: жена, баша, майка, тѣща, братя, сестри и пр., въобще земята на всички членове, които се броятъ къмъ неговото домакинство и отъ приходитъ на която земя се ползва домакинството.

При опредѣляне финансовата възможностъ на домакинството имахме предвидъ и страничните занаятия, които членовете на нѣкои домакинства практикуватъ и частъ отъ доходите отъ които странични занаятия постъпватъ въ домакинството.

Следъ като, по този начинъ, добихме представа за самото стопанство и капитала му, вече ни се разкри пътя за проникване въ неговото домакинство.

За глава на домакинството приехме бащата или лицето, което главно се грижи за прехраната и издръжката на домакинството и има най-голѣма властъ надъ останалите членове на домакинството. Главно занятие на домакина приехме това, което донася най-голѣми приходи (натурали и парични) на домакинството.

Както казахме, членове на домакинството сѫ не само лицата, свързани съ роднински врѣзки, но и всички други лица, които живѣятъ и се хранятъ въ домакинството. Значи, общността на разходите е главния белегъ, който свързва за насъ селското домакинство въ едно цѣло. При така установеното понятие домакинство, ние проучихме броя на членовете му, както и тѣхния полъ и възрастъ. Това бѣше отъ особено голѣмо значение за установяване на консумативните и трудови